

Het verzorgen van een tracheacanule en een tracheostoma

Naam student:

Datum:

- 1 Lees het handelingsformulier van deze vaardigheid en noteer vragen en opmerkingen. Bespreek deze met medestudenten of je docent.
- 2 Kijk in de bronnen welke informatie je kunt gebruiken bij het oefenen van deze vaardigheid.
- 3 a Wat zijn de voordelen van een kunststofcanule en wat die van een verzilverde canule?
b Wat mag je beslist niet doen bij het reinigen van de kunststofcanule?
c Wanneer zal men kiezen voor een verzilverde canule?

Aandachtspunten / Persoonlijke leerdoelen:

Het verzorgen van een tracheacanule en een tracheostoma

Naam student:

Naam observator:

Datum:

Beoordeling:

Voor alle handelingen geldt:

- Raadpleeg het dossier;
- Zorg voor voldoende privacy;
- Was je handen volgens de WIP-procedure;
- Pas de voorschriften toe;
- Observeer en controleer de zorgvrager.

De student:

Goed **Fout**

1 Informeert:

- Vertel de zorgvrager dat je zijn tracheacanule en tracheostoma komt verzorgen;
- Vertel het doel en de werkwijze.

2 Zet alle benodigdheden klaar:

- Washand;
- Kom lauw water (voor wassen van de huid);
- Een onderlegger;
- Evt. een reserve binnencanule (bij een zorgvrager die beademd wordt);
- Twee paar niet-steriele handschoenen;
- Een sputumbeker bij een kunststof canule;
- Een steriel splitgaas bijvoorbeeld een metalinngaas 10 x 10 cm.;
- gaasjes 10 x 10 cm.;
- Zinkzalf of voorgeschreven zalf;
- Een canulebandje;
- Een afvalzak;
- Voor het schoonmaken van de canule en de huid:
 - stromend lauw water
 - eventueel washandje
 - gaasjes 10 x 10 cm of wattenstokjes
 - eventueel kunststof pincet (om de gaasjes door de binnencanule te trekken)

3 Helpt zorgvrager in de juiste houding:

- Help de zorgvrager in een halfzittende houding met het hoofd iets achterover gebogen.
- Leg de onderlegger op de borst van de zorgvrager, tot vlak onder de canule.
- Vraag de zorgvrager om een tissue/ zakdoek voor de stoma te houden als hij moet hoesten.

4 Voert handeling uit:

- Ga na of uitzuigen eventueel eerst nodig is (zo ja, handel dan volgens vaardigheid Uitzuigen keelholte tracheacanule

- Vraag de zorgvrager goed op te hoesten (druppel zo nodig eerst 1 á 2 ml fysiologisch zout in de tracheacanule).
- Open het slotje van de binnencanule en haal de binnencanule uit de buitencanule
Voor meer informatie over het verwijderen van de binnencanule: Zie Vilansprotocol: Reinigen van een trachea-binnencanule en verzorgen huid;
- Verwijder het splitgaas onder de canule en stop dit in de afvalzak;
- Neem de binnencanule mee naar de wastafel.
- Maak de binnencanule schoon:
 - Houd de canule onder stromend water;
 - Giet wat water op de gaasjes in het kommetje.
- Duw daarna draaiend met de pincet de natte gaasjes één voor één door de opening van de binnencanule en haal ze aan de andere kant eruit. Begin bij de opening die aan de halszijde zit. Ga door totdat de binnenkant vrij is van aangekoekt slijm;
Of:
- Maak enkele wattenstokjes nat onder stromend water en reinig de binnenkant van de binnencanule totdat deze vrij is van aangekoekt slijm.
- Spoel na het schoonmaken de binnencanule door met kraanwater;
- Leg de schoongemaakte canule in het glas lauw water;
- Trek de handschoenen uit;
- Trek schone handschoenen aan.
- Haal de binnencanule uit het glas water en droog deze van buiten en van binnen af met gaasjes.
- Was de huid rond de stoma met een washand of een gaasje met lauw water. Gebruik geen zeep;
- Droog de huid zorgvuldig met een gaasje;
- Inspecteer de huid rondom de canule op drukplekken, wildvlees en ontstekingsverschijnselen.
- Breng eventueel met een gaasje de voorgeschreven zalf aan rond de stoma, zowel aan de boven- als onderkant; Er wordt zo min mogelijk gebruik gemaakt van desinfectans, olie of zalf tenzij de huid beschadigd is.
- Breng de binnencanule weer in en draai het slot vast; Voor meer informatie over het inbrengen van de binnencanule: zie Vilansprotocol 'Reinigen van een trachea-binnencanule en verzorgen huid';
- Breng zo nodig een schoon canulebandje aan;
- Breng een steriel splitgaas of metalinegaas met de split naar boven aan achter het schildje van de canule;
- Trek de handschoenen uit.

5 Past juiste nazorg toe:

- Help de zorgvrager in een comfortabele houding;
- Vraag hoe hij de verzorging heeft ervaren;
- Ruim op en maak schoon.

6 Rapporteer de bevindingen:

- Noteer de datum en het tijdstip van de behandeling;
- Noteer de toestand van de stoma;
- Noteer eventuele bijzonderheden.

Goed Fout

Het verzorgen van een tracheacanule en een tracheostoma

Naam student:

Naam beoordelaar:

Datum:

Beoordeling:

- Kruis aan hoe de handelingen zijn uitgevoerd. Kies uit: V = Voldoende; O = Onvoldoende
 Kruis aan door wie de beoordeling is gedaan. Kies uit: B = BPV; S = School

Opdracht

Je verzorgt de tracheacanule en de tracheostoma van een zorgvrager.

Vorbereiding

	V	O	B	S
1 Verzamelt de relevante gegevens, met name uit het zorgdossier.	☐	☐	☐	☐
2 Vertelt de zorgvrager wat ze komt doen.	☐	☐	☐	☐
3 Overlegt met de zorgvrager op welke wijze de handeling het beste kan worden uitgevoerd.	☐	☐	☐	☐
4 Zorgt voor privacy.	☐	☐	☐	☐
5 Zet alle benodigdheden klaar.	☐	☐	☐	☐
6 Wast de handen volgens de WIP-procedure.	☐	☐	☐	☐

Uitvoering

	V	O	B	S
7 Helpt de zorgvrager in de juiste houding.	☐	☐	☐	☐
8 Houdt de sputumpot binnen handbereik.	☐	☐	☐	☐
9 Vraagt hoe de zorgvrager zich voelt en observeert de ademhaling.	☐	☐	☐	☐
10 Geeft de zorgvrager een tissue in de handen en vraagt hem deze voor de stoma te houden als hij moet hoesten.	☐	☐	☐	☐
11 Verwijdert en reinigt de binnencanule volgens protocol.	☐	☐	☐	☐
12 Reinigt en verzorgt de stoma volgens protocol.	☐	☐	☐	☐
13 Brengt de binnencanule in volgens protocol.	☐	☐	☐	☐
14 Brengt zo nodig een schoon canulebandje aan.	☐	☐	☐	☐
15 Vraagt de zorgvrager om door te zuchten.	☐	☐	☐	☐
16 Helpt de zorgvrager in een comfortabele houding.	☐	☐	☐	☐
17 Werkt ergonomisch, hygiënisch, kostenbewust en efficiënt.	☐	☐	☐	☐

Nazorg

- 18 Vraagt de zorgvrager of alles naar wens is.
- 19 Ruimt alles op de juiste plaats en wijze op.
- 20 Wast de handen volgens de WIP-procedure.
- 21 Rapporteert de relevante bijzonderheden in het zorgdossier.

V	O	B	S
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

Aandachtspunten / Persoonlijke leerdoelen:
